

F O A E

pentru

MINTE, INIMA și LITERATURA.

No. 19.

Duminica 6. Mai.

1839.

George și Teodor

și

doi Doctori.

(K a p e t.)

Антро сѣрз, токма кѣнд ерам се мерг ла Оперз, іатз Антрз ан сока мѣ Теодор. Дін взрзтѣра лѣ чеа спзрїоасз, кѣноскѣѣ кз аре чеба ла інімз. Дѣпз мѣлта ацептаре анчепѣ а ворѣ зїкѣнд: Домнѣла мѣѣ! Дѣмнѣта маї анѣіат аѣ ажѣтор.

Мз роф де сѣртаре вѣнѣле Прїетене! Ансз ел невѣжѣнд ансѣмз че зїк еѣ, ворѣ маї департе. Вѣ чер ачеста пентрѣ о Фамїліе аїнсїтз, кзрїа ажѣторїѣл ґнѣї ом чїнсїтї есте акѣма кѣ тотѣла де аїнсз.

Вѣ ал стрѣнсѣѣ де мѣнз фѣрз де а грзї чеваѣ шї дѣпз че ешї дѣнсѣла дїн конфѣсіа, де карѣ ера кѣпрїнс, анчепѣ амї спѣне маї департе, адекз: кѣмкз ан каса, ан карѣ лзкѣїше ел; ґн слѣжїтор ал трїѣнѣлаѣлї тот че аѣ гзсїт аѣ вѣрѣт сѣ іаїе дела о вѣтз фѣмѣе, каре нѣмаї о непоатз анѣер ан фѣрѣмѣцз шї вїрѣтѣ аре. Ансз стѣнд дѣнсѣла вѣн пентрѣ дїнса, аѣ маї кзпзтат рзгзз пзнз

мѣне, пентрѣ ачѣа чеа дїн таїѣ гѣнд а лѣї аѣ фост амї анѣредїнца мїе дѣрѣрѣ са, шї асз антереса пентрѣ ачѣлѣ доаз мѣїерї пзрзсїте; ансз непѣтѣнд ансѣшї пре сїне асе анѣїнѣе, се лѣотз тоатз зїоа кѣ сентїментеле сале, пзнз че сѣра прївїнд ла Марїа трїѣмѣз ініма лѣї асѣпра сентїментѣлор ачестора.

Доаз сѣте де франчї трѣкѣїаѣ. Аїча нѣ вѣд кз есте де аїнсз сѣкѣмпа мѣ доамнз се че анѣредїнцез кѣм кз еѣ. Банїї ачестѣ делок аї дѣдѣїѣ лѣї Теодор. Ансз акѣма анчепѣ алта лѣптз антрѣнсѣла ел, нѣ се пѣтѣ хотѣрѣ се дѣкз банїї ачѣщѣ ансѣш Марїеї. Дѣте дѣмнѣта зїсз ел кзтрз мїне, дѣте Прїетене вѣн, кзчї пе мїне мз кѣноск ачестѣ сѣрїмане фѣмеї, шї преценцїа мѣ ле ва фаче сѣ рошѣккз.

Вѣ прїмїїѣ ачаста сѣ о анпайнск, мз дѣсѣїѣ дѣрз ла каса шїѣтз, шї нѣ фѣрз греотате пѣтѣїѣ да ан мѣна лор ачѣа, карѣ ера сѣ ле мѣнтѣїаскз де перїчїѣне.

Домнѣла мѣѣ! зїсз Марїа вѣжнд амї да банїї анѣерзпт, ної нѣ те кѣноацїем; дѣкз нѣ ар фї алта аїча декѣт мзтѣша мѣѣ, ансз еѣ сѣнт тїнзрз? шї дѣмнѣта тїнзр! —

Тачі, тачі Коконицз респонсеїз єз лѣ-
жнѣмї дрѣмѣла, єз сѣнт Пріетенѣла лѣї
Теодор, шї ачѣста ацї ва фї дѣстѣлз кї-
зѣшіє.

Дін чѣсѣла ачѣста не фѣкѣрѣм Пріетенї
алѣшї лн Колеціѣла - Медіцінал, Теодор шї
Георге, ка шї Піладес шї Орестес єрѣѣ ѣна.

Ної ѣмѣлам кѣнд шї кѣнд ла Маріа,
шї ла Мѣтѣшѣ са, ачѣсѣ аша ка сѣ нѣ
дѣм прїлѣж аскѣщїтелор лїмѣї а тѣїа чїн-
стѣа, шї а ачѣлїцї грїжа сѣрїманїлор ачѣ-
сторѣа фѣмѣї. Теодор нѣмаї нѣтѣ тѣгѣдѣї,
кѣмкѣ Маріа ар фї алѣса лѣї, ачѣсѣ єл
сѣ нѣзѣтѣ дїн чѣ нѣтѣ, ка Маріа сѣ нѣ
сїмѣцз кѣмкѣ єл о іѣвѣщїє. Ії снѣне дѣн-
шїї кѣм кѣ о іѣвѣщїє, ар фї фост дѣнѣ
прїнчїпѣла лѣї, а рѣпї прѣ Маріа дѣла о лн-
грїжїре маї євнѣ, а чїнѣ о мѣнѣ лн ланѣ
карѣ нѣнѣ дѣнѣ сѣвѣршїрѣ кѣрѣлѣї Ме-
дїцінѣї нѣ сѣ нѣтѣ дѣслѣга, ба шї атѣнчїа
лнкѣ лї трѣбѣїа лнвоїрѣ тѣтѣнїсѣѣ.
Шї ла лнѣтѣмпларѣ дѣ нѣ ш'ар да нѣрїн-
цїї воѣтѣ, нѣ ар фї Маріа пѣдѣпїтѣ а нѣтѣї
кѣ нѣкѣз шї дѣрѣї лн тоатѣ вїаца са,
нѣдѣждѣтѣ дѣ вѣрѣо кѣтѣва лѣнї?

Іатѣ вѣнї шї зїоа чѣтѣ фѣрїчїтѣ а про-
моцїї. Теодор сѣ фѣкѣ Доктор. Плѣкѣ
дѣ лок акасѣ, добѣндї дѣла Татѣла сѣѣ
лнвоїрѣ а лѣа дѣ Соцїє пѣ Маріа шї лн
скрїсѣ мїє сѣ снѣн Марїї кѣт дѣ норо-
кѣс єстѣ дѣнѣлѣ.

Доаз чїасѣрї дѣнѣ прїмїрѣтѣ Скрїсарѣї
адѣргѣїтѣ ла Маріа, кѣ ачѣлѣ євѣкѣрїє а Пѣ-
цїторѣлѣї, кѣ карѣ дѣнѣлѣ чѣл маї поф-
чїт рѣсѣлѣтѣ адѣчѣ. Маї нѣнѣтѣ дѣ а дѣш-
кїдѣ єз гѣра, шї ам сѣвѣршї сола мѣтѣ,
лнї снѣсѣ Маріа алѣтѣ нѣвїнѣ, „ѣн Фра-
тѣ а маїкѣ мѣтѣ мѣрїнд лн Нѣвїорк, мїаѣ
лѣсѣт 4000 Сѣрлїнг вѣнїт пѣ ѣн лн. Ох!

До мнѣлѣ Доктор! кѣт дѣ фѣрѣмоасѣ єстѣ
ачѣста зї пѣнѣтрѣ мїнѣ.“

Єѣ лнкрѣмѣнїїѣ лѣзїнд ачѣстѣтѣ, шї нѣ
нѣтѣтѣм сѣмї вїн лн фїрѣ, чѣрѣкѣтѣрѣлѣ лѣї
Теодор сѣтѣ нѣнѣтѣтѣ оклор мѣї, шї мѣ опѣ
а снѣнѣ Марїї пѣнѣтрѣ чѣ ам вѣнїт єз лѣ
дѣнѣса. Дѣчї плѣкаїѣ нѣчѣотѣрѣтѣ сѣ мѣрѣ
їарѣш лнѣрѣнѣтѣ, шї коборѣнд вѣрѣо
тѣва трѣптѣ дорѣтѣм сѣтѣ чїѣ чѣ кѣчѣтѣ Мѣ-
рїа, мѣ сѣїѣ іарѣш лнѣрѣнѣтѣ, ачѣсѣ кѣнд
вѣрѣтѣм сѣтѣ дѣсѣкопѣр трїмїтѣрѣтѣ мѣтѣ Марїї,
мѣтѣ тѣмѣтѣм сѣтѣ нѣ батѣм сїмѣцїрѣлѣє чѣлѣ
дѣлїкатѣ а євнѣлѣїтѣ мѣѣ Прїетѣн Теодор, шї
аша лнвїнгѣнд ачѣстѣтѣ іарѣш плѣкаїѣ дѣкасѣ.
Пѣ дрѣм околѣтѣм пѣ о мїє дѣ кѣрѣрѣї, кѣчї
о мїє дѣ сїмѣцїрї сѣ лѣптѣѣ лн мїнѣ. Маї
пѣ ѣрѣмѣ мѣтѣ чѣтѣрѣзїѣ сѣтѣ скрїѣ Прїетѣнѣ-
лѣї мѣѣ вѣстѣа дѣспрѣ чѣрѣзѣїрѣтѣ чѣ аѣ фѣ-
кѣтѣо іѣвїтѣ са Маріа.

Доаз сѣпѣтѣмѣнї трѣкѣрѣзѣ фѣрѣ а лѣа
рѣспѣнѣ дѣла дѣнѣлѣ, шї єз єрѣм лнгрѣ-
жїтѣ, ка нѣ кѣмѣва сѣмї фїє вїєтѣлѣ Тѣо-
дор лѣат лнѣсѣшї вїаца; пѣнѣтрѣ ачѣлѣ чѣ-
тѣрѣжѣсѣм, сѣтѣ мѣрѣ лн пѣрѣоанѣ лѣ дѣнѣ-
сѣл сѣл чѣртѣтѣтѣ, кѣнд іатѣ прїмїїѣ ѣр-
мѣтѣоарѣтѣ скрїсарѣ.

Дін лѣкѣла лнѣлѣт 10 лѣтѣ Сѣпт. 18. . .

Тѣ вѣї мїра іѣвїтѣ Георге, кѣмкѣ лѣї
скрїѣ дїн лѣкѣла лнѣлѣт; дѣ трѣї зїлѣ ам
пїєрдѣтѣ Франѣа дїн окї, дѣ трѣї зїлѣ мѣ
сїмѣцѣск маї нѣцїн нѣфѣрїчїтѣ. Єѣ нѣ ам
вѣрѣтѣ маї нѣнѣтѣ ацї скрїа, ка нѣ кѣмѣва
сѣтѣ мѣтѣ лнпѣдѣчї лн пѣрѣнѣнѣрѣтѣ мѣтѣ, іатѣ
кѣтѣ дѣкѣма аѣ вѣнїтѣ зїоа чѣл чѣтѣрѣжѣтѣ.

Лѣї мѣѣацѣмѣск дїн тоатѣ інїма, кѣ
аї прїчѣпѣтѣ сїмѣцїрїлѣ мѣтѣлѣ, шї аї тѣкѣтѣ
дѣ а арѣтѣа планѣла шї нѣдѣждѣтѣ мѣтѣ Ма-
рїї. Дѣ єстѣ дѣнѣса богѣтѣтѣ, атѣнчїа єѣ
нѣ маї потѣ зїчѣ, кѣмкѣ пѣнѣтрѣ дѣнѣлѣ

а грѣшї, сз фїе нздѣждѣ вїеції мѣле. Маї воеск а пзтїмі, шї тоатз вїиторїмѣ мѣ сз о взд сфзржматз, декжт а мз легзтѣ кѣ Марїа, шї а глндї, кѣм кз мвлцзмїрѣ єї кзтрз мїне аз сїліто сзмі дѣе мжна. Ачаста єсте кѣ тотѣла дѣпз кѣрѣла натѣрїї, зї Георге нѣ є аша, кзчї нѣ аї сїмцїре ка шї мїне.

Вѣ кѣм везї азсаїѣ Патрїа мѣ, шї прекѣм шї алцї невѣнї фзкѣрз, каѣт норочїрѣ мѣ ан пзмжнт депзртат, шї де воїѣ афлао, мз воїѣ антоарче іарзш андзрзпт, шї воїѣ лао Марїей, іарз де нѣ, єѣ воїѣ мѣрї департе де вої амжндої. Нѣ іспїтї кзїле меле, кзчї єѣ мз воїѣ сїлі кѣ тотѣла сз ле акѣнѣ де вої. Тот че іѣвек єѣ сз трзїаскз, . . . сз трзїаскз.

ГЕОДОР.

Акѣма сжнт іѣвїта мѣ Доамнз! 15 анї, декжнѣ ам прїмїт єѣ ачаста скрїсаре дела Прїетенѣла мѣѣ, де о мїе де орї ам четїто, шї де о мїе де орї аз сжнцерат де ноѣ рана інїмїї мѣле. Аз фост адѣчрѣ чеа маї депре ѣрмз че мїаѣ рзмас дела Прїетенѣла мѣѣ.

Георге анченѣ а пжнцѣ, шї Доамнѣ се афла кѣ тотѣла мжхнїтѣ.

Дѣпз о тзчѣре мїкз анченѣ Докторѣла іарзш а повестї: Жѣдекз акѣма Доамнѣла мѣ кжт де норокос єрам єѣ гзсїнѣ ан Мадама Фонтелбон пре Марїа. Вѣ нѣ шїам де мѣлт де соартѣ єї, фїїнѣ кз Марїа, де шї се андоїа Геодор депре інїма єї, кѣм аз анцелес джнса дела мїне пропѣсѣла лѣ Геодор, аз мерс ан тоате пзрцїле пзмжнтѣлашї ал кѣѣта. Ананїте де 10 анї ам прїмїт скрїсарѣ чѣ маї де пре ѣрмз дела джнса, ан карѣ амї фз-

чеа кѣноскѣт, кѣмкз непѣтжнѣ афла пре Геодор врѣ сз ласз лѣмѣ ачаста де тот. — Дїн ансашї гѣра єї ам азѣїт, кз шѣѣ скїмелат нѣмеле кѣ чел де акѣма, шї аз венїт ан валѣ ачел, ка сз моарз барем ан брацелє Таїкїї лѣ Геодор; ансз ачестѣ мѣрїнѣ маї нанїте, Марїа акѣма андоїтз дѣрѣрѣ пзтїмѣцѣе. Кѣ о фрзцезїме копїлзрѣскз анподовѣцѣе мормжнтѣла вѣтржнѣлашї, шї кѣ лакрзміле салє ѣдз грздінѣца, ан карѣ Геодор аз анвзцат а мѣрѣе ан пїчодарє.

Кѣм дарз гжндецїї дѣта зїсз Мадама Касей кзтрз Доктор, карє акѣма тзкѣсе, кѣм гжндецїї сз анторчї норокѣла Мадамеї Фонтелбон?

Ох! дѣта амї адѣчї амїнте дѣторїнѣца мѣ, респѣнсе Докторѣла рздікжндѣсе дѣпз скаѣн, єѣ ам цїре депре Геодор. Шн Доктор де Корабїї лѣѣ вѣзѣт ананїте де 2 лѣнї ан беракрѣкс. Вѣ воїѣ кзлзторї аколо, шї де ал воїѣ гзсї вїѣ єѣ ал воїѣ адѣче, кзчї ачаста ам фзгзѣїт Марїей, шї Марїа мїаѣ фзгзѣїт кз ва трзї.

Докторѣла вѣржнѣ акѣма се порнѣскз, Портарѣла анцїїнѣцз пре д. м.

Ачестѣ вѣзжнѣла стрїгз, кѣм антрз пре ѣшз, ох! Докторе! цїї пофтєск норок.

Да че Домнѣла м? антре вѣ Георге ла че? ла мощенїрѣ че аї фзкѣсто!

Те глѣмєцїї?

Нїчї декѣм, єѣ акѣм вїн дела Мїнїстерїѣм прєсте Мѣрїї, шї аколо нѣ азз алтз ворєѣ декжт де ачелмарє авѣцїе, карѣ шн Доктор Францос, шн кѣтарє Геодор, карє нѣ де мѣлт аз мѣрїт ан беракрѣкс, цїаѣ азсат Домнїей тале.

Доамнє! сфжнтѣла Доамнєї стрїгз Докторѣла плекжнѣ ан палме, шї кзжнѣ

пре скажи андерзпт, аша дарз тарзѣ
 есте тот. Рѣмжні сѣнхтоасз Маріо! кѣчї
 єѣ нѣ воїѣ анїнімічі о фїїнцз, карѣ пен-
 трѣ о кайпѣлз іарзш анвіагз. Теодоре!
 Маріо! сѣракз Маріо!

Че есте докторѣлї антревз Домнѣл
 М. рѣжнд, кѣчї єѣ нѣ ал анцелег, аша
 прїмѣше джнѣл вѣстеа неспѣсї вогзцїї?

Тачї Домнѣл мѣѣ тачї, зїсз стѣпжна
 касї, сѣнт мѣлте лѣкрѣрї пѣ лѣмѣ, карѣ
 лѣмѣ нѣ ле кѣспрїнде! —

Др. В.

Korespondință asupra limbii românești.

(Ф р м а р е.)

Ачестѣ нѣ сѣнт порѣнчї оменїшї, Дом-
 нѣл мѣѣ чї порѣнчї але лїмбїї, карѣ стрїгз:
 „Домнїлор ведецїмз кѣ ан верїї мѣї сѣнт
 маї рѣгѣлатз декѣт тоате лїмбїле нѣ мз
 скїмѣ, о ідеє о арзт кѣ ачелѣшї лїтере;
 че мѣ сѣгрѣмацї, че мз фачецї аневоїе
 де анцелес, шї аномалз?“ Аша дар џе-
 рѣндїїле саѣ партїчїпеле ноастрѣ се сѣжр-
 шеск асфел: Чел де I-а конжѣгаре ан *ân-
 du*, де а II-а ан *ndu*, де а III-а ан
ëndu шї де а IV. ан *ünd*. Шї прїн ѣр-
 маре дїн *legundo* латїнеск лїмбѣ ноастрѣ
 іа нѣмаї рѣзѣчїна *leg*; іар фїналѣл лї іа
 дела сїне; прїн карѣ се фаче маї рѣгѣ-
 латз. Дела *facundo*, цїїнд рѣзѣчїна *fac*,
 фїналѣл, прїнтрѣн: антѣмпн, лл пѣзѣце
 ан *uncu* пентрѣ кѣ зїче шї *tăcuu*, *ta-
 cuu* шчл.

Вїїнд ворѣа дѣспре ортографїе се фаче
 антреварѣ шї дѣспре є шї і є. Мѣлцї зїк
 кѣ ної авем доз фелѣрї де є: ѣнѣл є кѣ-

рат шї затѣл карѣ се пронѣнцз ка дїѣ
 тонгѣл і є. Вѣ анѣз аш зїче кѣ вїне є
 фї сѣ лѣсѣм лїтерїле ан паче, шї є сѣ
 фїе є, шї іе фїе дїфтонг іе. Дїкѣ воїѣ
 сѣ зїк: андоїеск? се вѣз кѣ вїне дѣл
 дої, шї арѣ ѣн і, шї сѣ нѣл скрїѣ лѣсѣ
 кѣм скрїѣ ѣнї андоїеск; воїѣ сѣ зїк іернї
 сѣ нѣ скрїѣ єрнї пентрѣ кѣ вїне дѣл
 іарнѣ, шї зїчерѣ арѣ ѣн і; воїѣ сѣ зїк
 гїеце, пїетре, сѣ нѣ скрїѣ геце, петре,
 пентрѣ кѣ вїне дѣл гїацз, пїатрѣ шї арѣ
 і. Воїѣ сѣ зїк воїе, сѣ нѣ скрїѣ воє. Пен-
 трѣ кѣ ачї лл мїжлор єсте ачел I че лл ам-
 мѣїем ної ка шї Францѣзїї; воїѣ сѣ зїк:
 іепѣре, сѣ нѣ скрїѣ ѣпѣре, пентрѣ кѣ шї
 ачї єсте ачел I аммѣїат. Прїн ѣрмарѣ мѣ-
 іере, аммѣїем, воїеск, кіемѣм шї латїл
 сѣ нѣ ле скрїм: мѣере, аммѣем, воєск,
 кемат, пентрѣ кѣ ачестѣ сѣнт ан фїрѣ
 лор *muliere*, *voliescu*, шчл.

Вѣсте анѣз антреварѣ де зїчерїле *este*,
el, *eu*, *perde* . . . Ачестѣ мз сокотеск
 кѣ трѣбѣ дѣпз о лїмбѣ рѣгѣлатз шї кѣл-
 тїватз, шї скрїсе шї четїте ка *pedestru*.

Ачѣста не єсте тоатз ортографїа, До-
 мнѣл мѣѣ, шї кѣтеѣа консоне андоїте,
 шї кѣцїѣа апострофї лл пронѣме шї ал-
 теле, карѣ тоате се анѣацз ан грама-
 тїкз ка шї констрѣкцїа, іар нѣ ан дїк-
 сїонар. Ферїче де лїмбѣ карѣ о анѣацз чї-
 нѣѣа сѣ о скрїе дїн грама тїкз іар нѣ дїн
 дїксіонаре, пентрѣ кѣ о анѣацз ан шасе
 лѣнї іар нѣ ан тоатз вїаца.

Сѣ венїм лл лїмбѣ. Тоатз лѣмѣ шїе
 кѣ лїмбѣ, ан сїмѣѣл че се трактѣзз а-
 кѣм, єсте мїжлорѣл прїн карѣ ѣн норѣд
 лшї аратз прїн сѣнѣте саѣ гласѣрї ідеї-
 ле шї кѣцѣтѣрїле сале. Дѣосевїрѣ лїмбїлор,
 сѣтз ан дѣосевїрѣ нѣмїрїлор кѣ карѣ се
 арзт ідеїле шї ан дѣосевїрѣ тїпїлор саѣ

формелор граматикале. Се шіе кз лімбіле слят лімбі мѣме саѣ ориѣнале, ші лімбі-фіче саѣ деривате.

Лімба ноастрз дѣпз матеріа єї єсте ші єа о лімбз дѣ фаміліа латїнз. Зїчерѣ Омѣ се афлз ші лн латїна, ші лн фран-чеза, ші лн шпанїола ші лн портѣгеза ші лнтр'аноастрз, прекѣм ші мїї де алте зїчерї. Лнсз деклінарѣ єї лн казѣрї кѣм ші кѣнѣѣгарѣ вербілор лн тїмпї, нѣмере ші модѣрї, фаче о деосебіта грзматїкз ші прїн ѣрмаге о деосебітз лімбз.

Кѣнд ѣн народ лшї поате лнвзца лімба рѣгѣлат кѣ ачѣшї граматїкз, сз зїче кз аре тот о лімбз, ші фіе, ші оаре-каре деосебірї ла нѣмірї. Спре пїлдз ної зїчем чїокѣ ші дѣмнѣвоастрз плїскѣ; лнсз де-клїнїнд, зїчем: чї о к ѣ, а чї о к ѣ л ѣ шчл. ші дѣмнѣвоастрз плїскѣ а плїс-кѣ л ѣ шчл: ачѣстз деклінаре кѣм ші кон-жѣгарѣ вербілор не фаче сз авем ачѣшї лімбз. Славз, доксз, саѣ глорїе нѣ фаче о алтз лімбз; кѣнд ѣн народ зїче, о л а в з а с л а в е ї, алтѣл: д о к с з а д о к с е ї, ші алтѣл: г л о р ї е а г л о р ї е ї.

Кѣнд ѣн народ аре ачѣшї форме саѣ ачїашї тїпї граматїкалї ші ачѣшї нѣ-мірї саѣ матерїе, аре тот о лімбз. Лнсз се поате ка лнтр'о парте де лок сз се скїмбе саѣ пронѣнція літерїлор, саѣ кзцї-ва дїн тїпїї граматїчїї, саѣ славїндѣсє кѣ ачѣшї матерїе ші формз сз факз де-осебіте фрасѣрї; ачѣле деосебірї лн пронѣн-ціе, лн матерїе, лн формз ші лн фрасе се нѣмеще діалект. Вѣ дѣпз амѣ пзрере ші дѣпз вѣгарѣ де сѣмз че ам фѣкѣт, лндрзненск а лмпзрцї лімба ноастрз, дѣпз кѣм ам маї зїс лн треї діалекте: ал но-стрз де овще, ал Мѣнтенїлор, Молдове-нілор ші Ынгѣренїлор ѣнѣл, ал ромѣнілор

дїн Магедонїа, ші алтѣл ал ромѣнілор дїн Вавецїа саѣ ал романдїлор.

Ўїї дїн тѣїѣ зїк славѣ ші деклїнз славѣ а славеї, чеї д'аї доїлѣ зїк доксз ші деклїнз доксз а доксєї, чеї д'аї треїлѣ зїк г л о р ї е ші деклїнз а глорїєї; іатз деосебірѣ лн матерїе че контрїкѣще а фаче ѣн деосебіт діалект, ші потрївірѣ лн формз ші граматїкз каре фаче дїн деосебіте матерїї ачѣшї лімбз.

Тоцї рѣмѣнїї авем дїн діксіонарѣл латїн зїчерїле bene саѣ bine ші venire. Дїн ачѣсте зїчерї фачем де овще фрасѣл: „біне венїшї“; лнсз ачѣст фрас кѣ ачѣшї матерїе ші формз, ѣнїї лл пронѣнцїзм дѣпз кѣм єсте скрїс, ші рѣмѣнїї дїн Ма-гедонїа: „гіне інїшї“ іатз деосебірѣ лн пронѣнціе че фаче алт діалект.

Тоцї ромѣнїї де овще зїчем лнцє-лег, кѣноскѣ, прїчєп, прїнд, лімбз, ші алте асємєнѣ. Дїн ачѣсте зїчерї фачем фрасѣрї, ші лнтре ної Молдовенїї, Мѣн-тенїї ші Ынгѣренїї не ам обїчнїт а лн-треба: „кѣношї, прїчєпї, лнцєлеїї лімба рѣмѣнїѣскз?“ іар рѣмѣнїї дїн Магедонїа лнтрѣкѣз. „Прїнзї лімба рѣмѣнїѣскз?“ іатз ачѣшї формз че фаче о лімбз, ші іатз деосебірѣ фрасѣлѣ че фаче ѣн деосебіт діалект.

Аша дар дѣпз чєле зїсе ної Мѣнте-нїї, Молдовенїї ші Ынгѣренїї авем ші а-чѣшї лімбз ші ачѣлашї діалект. Міка де-осебіре че дѣгм лнтре ної ла борбіре нѣ о пѣтем сокотї, кѣчї де вом лнтра лн ас-фєл де амзрѣнте ші сѣвт-лмпзрїїрї, а-тѣнчї гзсїм лн фіе-каре жѣдєц саѣ цї-нѣт, ва ші лн фіе-каре фамїліе ші лн фіе-каре ом ѣн деосебіт кїп де борбіре; дар ачѣ деосебіре нѣ о пѣтем нѣмі ді-алект.

Прічина пентрѣ каре рѣмжнії дін пзр-
ціле ачестѣ аѣ ажнѣсѣ сѣ аїбѣ маї тот
ачел діалект єсте, антжїѣ: маї деселе ко-
мѣнікації че аѣ авѣт антре сїне, шї а-
доїлѣ шї чѣ маї маре, кѣ фѣкжндѣсе ѣн
діалект деосевїт адїкѣ чел скріс прїн каре
с'аѣ скріс кѣрціле бїсерїчещї, с'а анвѣр-
цішат де тоці.

Рѣмжнії ансѣ дін Мацедонїа, пе де о
парте депзртаці де ної, пе де алта ан-
вѣцжнд лїмба гречѣскѣ, аѣпѣ кѣм анвѣ-
цям ної оаре кжнд пе славона, шї авжнд
ан бїсерїчеле лор тот пе чѣ гречѣскѣ аѣпѣ
кѣм ної ам авѣт тот пе чѣ славоанѣ, аѣ
рѣмаѣ кѣ зїчерїле де антжѣ тревѣїнѣцѣ кѣ-
рате романещї ка шї ної, шї кѣ зїчерїле
де теолоґїе, де обїчїєѣрї, де мещешѣгѣрї
де адмїнїстраціе, гречещї шї тѣрчещї, аѣ-
пѣ кѣм ної ам рѣмаѣ кѣ челе де антжѣ
тревѣїнѣцѣ, романе, шї кѣ челеалаѣте, сла-
вонещї, ѣнгѣрещї. Мѣлате сжнт ампрежѣ-
рѣрїле шї мѣлате сжнт деосевїрїле каре аѣ
фѣкѣѣт ѣн алт діалект! шї їар кѣт єсте
де пѣтернїкѣ шї вечнїкѣ натѣра, кѣ шї
аѣпе атжтѣ ампрежѣрѣрї, шї аѣпе атж-
тѣ деосевїрї, нѣ с'а пѣтѣт префаче, шї
лїмба романѣскѣ а рѣмаѣ тот ачѣ лїмѣѣ
де шї анпѣрїцїтѣ ан трїї діалекте!

Ан скрісоартѣ мѣ чѣ дїн тжїѣ 'мї ам
пронѣс а ворбї деспре кѣте треле діалек-
теле, шї маї кѣ сѣмѣз акѣм маї антжїѣ
деспре ал Мацїдоно-рѣмжнїлор. Дїалектѣ
нострѣ ал вом нѣмї ал Дачїєї, чел де
адоїлѣ ал Мацедонїєї шї чел де ал
треїлѣ ал Влѣцїї. Фѣкжнд о арзтаре де-
спре діалектѣ Мацедонїєї, ва фї ка ѣн
паралелїсѣм кѣ діалектѣл нострѣ, шї вом
ведѣ кѣ каре фѣл де ворбїре ал ачестѣї
діалект ал Дачїєї се потрївеще маї мѣлат.

Деосевїрѣ діалектѣлї Мацедонїєї о вом
черчета антжїѣ ан пронѣнцїе, адоїлѣ ан
схїматїсѣмѣл зїчерїлор; шї ал трїєлѣ ан
компѣнерѣ фраселор. Прїн тоате ансѣ сѣ
ва ведѣ кѣ єсте ачѣѣшї лїмѣѣ шї алт
діалект.

(Ва ѣрма.)

Pentru Skatula Pástrării.

Кѣтрѣ чѣї норокошї. Нѣ вѣ сѣ-
пѣрїцї норокошїлор дѣкѣ соартѣ кжнд,
кжнд ланѣдѣз кѣте ѣн фѣлѣер прїн ат-
мосфера воастрѣ. Кѣчї прекѣм фѣлѣерѣл.
каре дїн норї стрїкнѣще, аерѣл чел зѣдѣѣ
кѣрече шї ал речеще, аша шї фѣлѣерѣл
соартї речеще аерѣл чел зѣдѣѣ, каре їнї-
мїле воастрѣ анпресѣрѣ, шї кѣречїндѣл де
венїноаса аѣхѣоаре а фѣдѣлїєї, шї а десмер-
дѣрїї, вѣ пѣзѣщє сѣ нѣ вѣ нѣдѣшїцї
антржнѣсѣл.

Лїмба андоїтѣ. Дїодорѣс Сїкѣлѣс
повестѣщє деспре Табробанї, лѣкѣиторїї
островѣлї Чейлон де акѣм, кѣм кѣ авѣѣ
лїмѣѣ деспїкатѣ, шї сѣ мїра, кѣм ачещѣ
оаменї кѣ амжндоаз лїмбеле о дѣтѣ шї
андоїт ворѣѣѣ. Оаре нѣ сар мїра джн-
сѣл акѣма маї тарє, вѣзжнд кѣм ѣнїї дїн
вїакѣл нострѣ оаменї, кѣ о лїмѣѣ не де-
спїкатѣ андоїт ворбеск? (фѣцѣрнїцїї.)

Ан ачел кїп кѣм сѣ арѣтѣ сѣрѣкѣл
мѣлѣцїмїтор, ар фї джнѣл шї ѣенерос, дѣ-
кѣ ар фї богат.

Др. ѣ.

Un Kântek

(dupa Kisfaludi.)

Прекъм прін пздърї чѣтеле
 Шї прін апе пѣщеле,
 Шї прін аер пасзріле,
 Прін грздіні албінеле;
 Аша слобод, шї пе воїе,
 Ам трзіѣъм еѣ зілеле;
 Вѣсзл жѣкжнд, жѣкзріѣе
 Ам фзчѣм нзпзціле.

Пзтѣре ера ан міне,
 Тот нзказѣл ал кзлкам,
 Вжртѣте сѣфлетѣ н сжне,
 Кѣ соартїа мѣ мз жѣкам;
 Прїмеждїї еѣ некѣносжнд,
 Тот лѣкрѣрї марї їскодїѣм;
 Шї дїн драгосте негѣстжнд,
 О черїѣ ферїчїт ерам.

Спѣе вжмпѣл, шї вжнтѣл че,
 Вара шеде прїн їерѣрї,
 Шї колѣ сара кам рѣче,
 Сз лїагзнз прїн кренгѣрї;
 Сѣспїнѣл ешїт дїн міне,
 Декѣмба ло срзевзтѣт,
 Да пажне кѣ сѣспїнѣрї лїне,
 Аѣ доарз ло рзсевзтѣт.

Спѣе ачѣлїа ржѣрѣле,
 Каре лїн сз стржкѣрз,
 Жнде жмелжнд лзнгз ѣле,
 Де мѣлте орї лнцзрз;
 Спѣе дїн лакрзмі дѣа мѣле,
 Пїкзтѣрз де аѣ вѣѣт;
 Саѣ дїн окїї меї вро жѣле,
 Саѣ дѣрѣре дї о вззѣт.

Прїетешѣ кѣ сѣфлет фрѣмос,
 Дѣпз їнїмз м фзчѣм,
 Сїмцїрї кѣ алцїї вѣнї доїос,
 Ржжнд ле лнпзртзшѣм;
 Соцїетате їѣїре,
 Атѣнчїа еѣ кѣѣетам;
 Кѣ нѣї алтз ферїчїре,
 О черїѣ ферїчїт ерам.

Кжнд мз лѣсам ла одїхнз,
 О ѣшор адормїтам,
 Фрѣмос вїсам шї н'дзжнз,
 Спре жокѣрї їар мз скѣлам;
 Шї драгостїа некѣносжнд,
 Нїмзнѣї нѣ мз плекам;
 А їнїмїї рзѣ не сжмїнд
 О черїѣ ферїчїт ерам.

Да нѣї акѣм ферїчїрїа,
 Нѣс' зілеле вѣсзле,
 Ан 'наколomї слобозїреа,
 Саѣ адѣнат рѣлеле;
 Кѣ о фрѣмосѣз мїаѣ ржнїт,
 Слободз їнїма мѣ,
 Шї кѣ тотѣл мїаѣ ржнїт,
 Сѣфлетѣл шї мїнтїа мѣ.

Сѣпзрарїа тарѣ'мї стрїкѣ,
 Флоарїа тїнерѣцзлор,
 Жн фок венїнат амї ѣкѣ,
 Недѣждїа дсрїїлор;
 Фаца плїнзм скѣзѣ тоатз,
 Ржїлїе еї аѣ перїт,
 Вѣдѣрїа чѣ 'нвзпзїатз,
 А окїлор саѣ сфжршїт,

Жшѣрїка мѣ зжмїре,
 Глѣмеле каре фзчѣм,
 О перїт чѣ андрѣжнїре,
 Ореле мѣле ле ѣемѣ;

Трѣба дѣн пѣтерї амї скадѣ,
Къ вѣсзла а фї нѣ потѣ,
Капѣла дѣн крерї сѣ дебате;
Кѣ мѣнтїа сѣ свор нѣи модѣ.

Мѣ нѣоескѣ де вѣселїе,
Мѣ сѣпѣр, мѣ вѣщѣжѣскѣ,
Фѣг де вѣсзла соціе,
Сѣнгѣр нѣма мѣ нѣоцѣскѣ;
Прѣтїешѣг мѣ нѣвѣкѣра,
Кѣ дѣлѣ сѣ стрѣдѣтїѣ,
Нѣмѣ поате ѣшѣра;
Інїма грѣ пѣтїмѣѣ.

Анѣм лѣкрѣмїлѣ мѣлѣ,
Рѣжрїлѣ лѣ мѣлѣцѣскѣ,
Шї стрїгѣрїлѣ кѣ жѣлѣ,
Прїн пѣдѣрї сѣ мїстѣскѣ;
А прїмѣвѣрїї фрѣмѣцѣ,
Сѣфлѣтѣла нѣла вѣселѣскѣ,
А пѣсѣрїлор мѣнѣрѣѣ,
Інїма мїо нѣкѣжѣскѣ.

Дѣ мѣ кѣлѣк ѣс сѣ одїхнѣскѣ,
Мѣ нѣкѣжѣскѣ шї дѣрмїна
Прїн вїс лѣкѣ тот пѣтїмѣск
Мѣ скол лѣрѣ нѣкѣжѣнѣ
Кѣнѣ рѣсарѣ кѣнѣ апѣнѣ
Соарѣлѣ, ѣрѣт сѣмѣцѣскѣ,
Фїрїа тоатѣ мортѣчѣнѣ,
Кїѣ моартїа мїо дѣлѣнѣскѣ.

Р—ц. П.

Блѣнѣ окїшор! ѣе вѣ нѣтрїстѣцї?
Шї прѣкѣм раод ѣе дѣ сѣс пїкѣ,
Стрѣлѣѣ кѣнѣ Фѣв кѣпѣшї рїдїкѣ, лѣтї дѣмнѣзѣс кѣнѣоскѣте шї лѣтї іѣвїтѣ.
Скїпїцї дѣ лѣкрѣмї, ѣе лѣ вѣрѣсѣцї.

Інїмѣ трїстѣ, кѣчї вѣ дѣрѣрѣ
Ан трїстѣла пїепт пѣрѣрѣа вѣцї
Шї вѣе вѣнѣз Ан нїмїк кѣцї,
Асѣмѣнѣнѣдѣмѣз ѣелѣтї ѣе пїерѣ.

Гѣлѣнѣз фѣцѣ, кѣчї вѣселѣосѣз
Нѣ те арѣцї нїѣ одѣтѣ,
Вѣцї дѣепѣрѣрѣа нѣгрїжї кѣфѣнѣдѣтѣ
ѣмѣдѣз, кѣ шї вѣрѣмѣа пѣлоїосѣз?

Трѣѣор аѣстѣ зїлѣ дѣ жѣлѣ,
Кѣнѣвор доарѣ алѣтѣ мѣї вѣнѣ;
Нѣ вѣ грѣвїцї амѣ рѣнѣнѣ,
Авѣцї нѣдѣжѣдѣ дѣ мѣнѣгѣѣрѣ.

Прїчїнї авѣцї нѣ зѣчї ѣї сѣтѣ
Дѣ Антрїстѣрѣ, вѣ шї мѣї мѣлѣтѣ,
Анѣ аѣептѣцї алѣтѣ мїнѣтѣ
Мѣї вѣнѣ дѣкѣт асѣтѣ трѣкѣтѣ.

К. Н. П—ї.

Sententii.

Аѣ нѣ пѣрѣд тоатѣ сїмтїментѣлѣ а-
дѣнѣ шї дѣлїкатѣ дѣн нѣтѣра аморѣлї?
Кѣрѣ ѣ дѣстоїнїк сѣрѣ сѣтѣвїасѣмѣла прї-
тїнѣї? Кѣрѣ сѣ хотѣрѣѣ Ан нѣнорочїрѣ?
Кѣрѣ чїнѣтѣѣ пѣ пѣрїнцїї сѣї? Кѣрѣ ѣ пѣ-
тїмѣш кѣтрѣ прѣнѣїї сѣї? — дѣкѣт о
інїмѣ, кѣрѣ аѣ кѣнѣоскѣт аморѣла.

Madama de Staël.

ѣелѣ мѣї асѣвїсѣ лѣкрѣмї алѣ тѣлѣ сѣнт
ѣелѣ мѣї асѣвїсѣ лѣкрѣмї алѣ тѣлѣ сѣнт

Lavater